

ՀԱՍՏԷ

Rédaction du Journal Arménien "ARCHALOUYCE" Hotel d'Arménie S. Bulbulian (Egypte) LE CAIRE

ԱՐՇԱԼՈՒՅՍ

ԲՈՒՆՈՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

Table with subscription rates: 40, 20, 12

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՆԿԱԽ ՀԱՅԱԹԵՐԹ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՉՈՐԵՔՏՍԱՍԻ ՕՐԵՐԸ

Ապագի բաժանորդագրութիւն չի ընդունուիր:

ՓՅՐ 16

ՏՆՕՐԷՆ - ԽՄԲԱԳԻՐ ԵՂԻՇԷ ԲՈՐՈՍՅԱՆ

Արտոնաշ Եղիսուկան Կառավարութեան

ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԳԱՆՁԱՊԱՏ Ս. ՊՈՒԼՊՈՒԼՅԱՆ

ՓՅՐ 16

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԻՆԵՐՈՒՆ

«Արշալոյս» ի այս անգամուան՝ 1914 ի հրատարակութեան հինգերորդ ամսուան մէջ հն.ք. և տակաւին մեր յարգելի բաժանորդներէն շատերը փոյթ ունեցած չեն իրենց վճարումները ընելու. բան մը՝ որ մեր դժուարին ձեռնարկին նիւթական մասը պիտի դիւրացնէր:

Ասոր հակառակ՝ մեր անշաղիս զուլթեան ոգի ի բռնի ցանկացողները - թէև աւելորդ յոգնութիւններ ստանձնած ըլլան - այս ու այն կողմ զանազան վիրաւորիչ և անհասկացարած արձայնութիւններ կը ցանեն, մեր նիւթական գործը դժուարութեան մատնելով՝ զմեզ տնտեսական տագնապի մէջ պահելու համար կրկիննք անգամ մ'ալ թէ՛ բռնաճնի պարզապէս անողնայար և ստորնացած քրտուններու դերն է, որ ապարդիւն պիտի անցնի ազահովաքսը:

Տարածայնութիւն կայ թէ՛ «Արշալոյս» ըստ առաջնումն շահագործումի առարկայ է եղլը Պ. Արեւիկ Հաճէթեանի մը ձեռքին մէջ, որ վերջերս անխտտովանելիօրէն գոյութակազայից գերբերու մէջ դրաւ ինքզիննքը. . . աւագ:

Ասոր դէմ կը յայտարարենք թէ մենք ամէն յարաբերութիւն խզած ենք Պ. Հաճէթեանի հետ և անիկայ այժմ «Արշալոյս» ի հետ ո'ւ կապ չունի և չ'կրնար ալ ունենալ. իր կողմէ «Արշալոյս» ին հասած աշխրան խոշոր քննաներուն և զրկանքներուն պատճառաւ և արդէն այս խնդիրները դատական միջոցներով հետզհետէ պիտի կարգադրուին, ու իր ձեռքէն պիտի առնուին ն. վեհ. Անգլիոյ թագաւոր Ժորժ Ե. ի. «Արշալոյս» ին ուղղած մէկ շնորհակալեաց նամակը, ինչպէս նաև մեր Օգոստոսիան վեհապետ ն. Բարձրութիւն Խտիվին Ապպաս Հիլմի Բ. ի նոյնպէս շնորհակալեաց մէկ նամակը՝ ստորագրուած նոյն թուականի Ա. Արարողագետ և արդի Օրէնսդրական Ժողովին Գեր-նախագահ ն. Վ. Սայիտ փաշա Զիլֆիդարի կողմէ, որոնք յանրաւի նոր շահագործումներու նիւթ կընէ եղեր յիշեալը: Իսկ ինչ կը վերաբերի հանգուցեալ հոգեշնորհ Տէր Աննի Եպիս.

կոպոս Երչմանեանի «ԽՄ ԱՐՄՈՐԻ ԿԵԱՆՔԸ» հատորներու ձեռագրին, որ աւանդ կը մնայ յիշեալին քով, և մաս մը դրամական խնդրոց, Պատասխանատու կը ճանչնանք Էֆուրէր-Սիմեոնի Տիար Էտկար Փափազեանը, որուն մեր կողմէն ապահովագրեալ նամակաւ համառօտիւ ծանուցուած են իրողութիւնները և հետեանքի կ'ըստատուին դեռ:

Տարածայնութիւն կայ նաև թէ՛ Մեծ Տիար Սարգիս Պիլպիւլեան, «Արշալոյս» էն շահու ակնկալութիւններ ունի եղեր:

Կը պատասխանենք. Տիար Ս. Պիլպիւլեան ո'չ միայն շահու ակնկալութիւններ ունեցած է, այլ և իր անձնական քսակէն հողացած է թերթին հրատարակման եռամսեայ ծախքերը և հրահանգ տուած է մինչև երեք ամիս ո' և է գանձում չընել, ընթերցողներուն վստահութիւն ներշնչելու համար:

Արդ՝ սոցիալագիտներու կողմէ ի մէջ այլոյ հրապարակ դրուած այս մէկ երկու տարածայնութիւնները միայն հերքելէ յետոյ, հրաւեր կը կարդանք մեր յարգելի բաժանորդներուն, որ առանց ականջ կախելու այդպիսի նպատակաւոր և սինիք տարածայնութեան փութան իրենց բաժնեգիները զրկել թերթիս հասցէին՝ որ ի վերև նշանակուած է:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՄԱՆԱԿԱՆ ԹՂԹԱԲԵՐ

ՉԻՔՆՆԱԴԱՏԵՆՔ

Վերջին մեր քանի մը քննադատական թղթակցութիւնները՝ մաս նաւորապէս Ռումանա-հոյոց տղեղ բարբերն ու վարբերը մատնանշող տեղի տուածէ՛ ինչպէս կ'երևի ու կը հաւատաւորի մեզ, կարգ մը թիւրի մացութիւններու ունեց կամ աւելի ճիշտ կըլլայ ընել. . . տեսակ մը գիրազգածներու կողմէ, որոնք առանց գանձ կարենալ զանազանելու անձնականութիւնը ազգայնութենէն, ֆոյշ պոռնախ - ինչպէս ըսեր պիտի աւսիկ պառաւ մը, ինչպէս չեն վարանիր վարենայատուկ ու անվայել

ԱԶՆ. ԳՐԻԳ. Ր. ԷՅԷՆՏԻ ԵՂԻՍԱՆ (ԳԼՆՁԵԼԻՐ) Յես մահուան խիստ կարեւոր կցակ մը թողած է:

լուսանքներ նետելու մեր հասցէին ու մեր ստորագրութեան: Այգային կամ հասարակական գործերու մէջ անհատի թերի կողմերը անաչառութեամբ ճշտելէ ու դէպի բարին. աւելի՛ լաւին առաջնորդելու թելադրութիւնը չէ՛ որ քննադատութենէ աւելի գնահատութիւն մընէ, իր սխալը առանց սխալներ ճանչցող ու ընդունող անհատին կամ պատասխանատու մարմինին: Մանաւանդ մեզի պէս անգաստական թշուառ Ժողովուրդ մը որքան պէտք ունի կարող ու փորձառու անձներու, արօնք գետնն ու կրնան իրենց ընտանեկան մասնակի գործերն ալ վեր գերադասել ազգին ու հասարակութեան շահերը ու պահանջները ժամանակին համեմատ:

Սակայն սխալ թող չ'ըմբռնուի թէ մենք բոլոր այդ երկնատուր ձերբերով ու յատկութիւններով օժտուած եզակի մարդն ենք բաւ լիցի. մեզ աւելի շահախնդրող կէտը կամ գործը եղածէն մինչև հիմա լոկ իրերը իրենց աւելի աննպաստ բնական գոյներով ներկայացնելով՝ անոնց գոյման մի մասին համեստ ու չափաւոր խորհրդածութիւններ ընել: Սակայն, երբ յետին ու յուրի սոյորութիւնները թուելով անոնց հեզգ հեզինակները խարազանելու ատեննիս ալ կը հանգալինք կերբերու, այն ատեն շատ դիրքին է դատել կամ կռահել թէ՛ մեզ դէմ գաղտնիքը բառին բովանդակ առումովը կամ տղայականներ և կամ աղայականներ: Տղայական՝ որովհետև ընդհանրապէս այդ դասակար.

Ա Ս Ո Ւ Պ Ը

Տեսէք վերը՝ եթէրին մէջ սլացիկ Նուրբ երիզ մը աջ ու ահեակ վարանոտ՝

Թափառական, յարաշրջիկ անկայուն Կը կարծէ թէ՛ հոն իր դերն է վիթխարի,

Կը յանդիմանի իր անբարեկամ անուն, Առանց իրեն երկնի հուրը կը մարի:

Փառամոլիկ անուրջներէ գինովցած՝ Խոյանքով մը կը մագլցի քիչ մ'ալ վեր,

Եւ երբ ընտրած՝ սեւ թուկայերը հանգրուան, Կ'արհամարհէր մեծ ուժերը անհունին:

Եւ ամպերը լուռ, պատկառոտ յարգանքով Կը հեռանան, թողով վերը ջինջ կապոյտ

Սեւ կը փախչի գլորելով գէպ ի վար:

1908

վ.վ.

Պ Ա Շ Տ Ո Ւ Մ Ս

Հողիդ խորան մ'որրի ես, ծաղիկներով թիւր համակ Ու սէրս անոր շիրմեռանդ հաւատացեալսն ամէն ժամ

Սակայն ոչ ոք չի կրցաւ քանդել խորանս կուրծքիդ տակ Միայն ըսէ՛ թէ արդեօք չուրջաւն դալ սը ծաղիկներ

Կուզեմ գիտնալ թէ ինչու՞ ժապաւէններէ ոսկէթել, Իմ երբեմնի յենարան կուրծքէդ ի վար չեն շողար

Ու երբ եկայ ծնկաչոք սուրբի մը պէս քեզ պաշտել Այ չի տուիր կախարդող ժպիտ մը իսկ սիրելիս,

Գահիրէ Ա. Մ. Մ. ԷժՏԱՀԱՐ

կարեւորութիւն չտային, բայց հրդեհը կրակը անոնց աչքը վախցուց որովհետեւ ալ անկարելի էր թէ՛ մէկին եւ թէ՛ միւսին դիմադրել:

Կ'երեւի թէ հայերը բնաւ մտաբերած չէին այդ պահուն մի քանի թշնամիի տուն ալ հրդեհել իրենց կողմէ անոնց ուժը բաժնեկու համար չափով մը:

Բարբարոս խուժանը հայը զինով թափ ընկելու միջոցը լաւ գտած էր, բոցերը մէկ կողմէ, քիւրտերը միւս կողմէ կը խուժէին մեր վրայ:

Ասոնց գոռու մ'զոյն մը, հայհոյանքն ու սարսափը անոր աղիողորմ տեսարանը, քաղաքը ամբողջ կրակի ու բոցի մէջ ըլլալով, լեղապատառ բնակչութիւնը սարսափած դուրս կը նետուէր տուներէն՝ մոռնալով հոն

Սի քանի վայրկեան վերջ երբ կը տեսնեն թէ մարդ մուրդ չերեւիր, իսկ բողբոջներ կը մտնեն, կը թալլեն ու հրդեհ կուտան տունը, թերեւս հայ քաջերը դարձեալ ծեղրու յորդորանքին

մեկզմեկէ լուր չունէին: Ես ալ մայրիկիս ձեռքէն բռնած պարսեղ փախայ որ հրդեհին հրաշքի բոցերէն լուսաբորւած էր:

Հոն ուրիշ քանի մը դրացիներու հետ պատին տակ կծկուեցանք մութին մէջ քիւրտերէն չի տեսնուելու համար:

Բայց աւա՛ղ չըզեհը երթալով կը սաստկանար եւ հովէն մղուած կայծերը օդին մէջ կը տարուբերուէին ու կը թափէին մեր մազերուն ու ձեռներուն վրայ:

Գաւը կը գալարէր գիտ, սակայն թշնամիին վախէն ինքզինքս կը զսպէի եւ գըլուխս ու ձեռներս մայրիկիս գոգնոցին տակ կը պահէի:

Մեր թաքստոցէն կը լսուէր քիւրտերու եւ թուրքերու պոռչուածքը, որոնք շտապով կը կրէին հայոց կան կարասիները «Ա» էֆ. ին եւ իր արբանեակներուն տուները: Այդ անթիւն թշուառականները առերես խոստացան մեզ պաշտպանել, որպէսզի մենք ձեռնպահ մնանք եւ իրենք գլորաւ կարենան կործանելու մոխիր դարձնել մեր տունն ու հայրենի օճախը:

Հին օրերու ՅԵՇԱՍԱԿ ՄԸ

Բարեւոյտ Արտակիւրի պատմութիւններ

1895 Տարուայ հոկտեմբերի սկիզբն էր, անմոռանալի թուական... Մեծ մարդասպանէն հրաման ելած էր հայերը շարժելու եւ իսլամ մոլեռանդութիւնն ու վայրագութիւնն իրենց ծայր աստիճանին հասած էին:

Քիւրտեր, թուրքեր չուկան լեցուած էին բերելով իրենց հետ դանակ, կացին, եսթաղան եւ չեմ գիտեր սակաւին ինչ հողէստ գործիքներ, որ խնամով սրել կուտային: Ասոնց պոռչուածքն ու կանչուածքն, յետանիւներու ճշտոցէն գատ ուրիշ ձայն չէր լսուէր: Շուկային մէջ սափրիչներու կրպակներէն գատ միւս ամենքն ալ փակ էին:

Ջոհարներու թեան օրը հասած էր: Բարբարոս խուժանը «տից ցգլուխ» զինուած, հաւաքուած, խմբուած էր քաղաքէն կէս ժամ հեռու գտնուող Ո. թաղին մօտ. առկէ շիտակ պիտի սկսէր առաջին յարձակումը:

Մեր թաղը, որ քաղաք մտնող պողոտային երկայնքին կը տարածուէր այդ բարբարոսներուն ահ ու սարսափ կազդէր, մանաւանդ որ թաղին հայ կտրիներըն ալ լաւ գիտեւած էին, Բայց աւա՛ղ մերինները իրենց յանգրուածութիւնով ու քաջատիրութիւնով մէկտեղ անփորձ ու զիւրահաւան էին: Թաղին մէկ երկու ջոջերն ու ծերերը, թերեւս կաշառուած թուրքերէն, փորձեցին ետ կեցնել հայ կամաւորները իրենց խիզախ որոշումէն, ըսելով ու կրկնելով թէ «Ա... էֆէնտին եւ ուրիշ կարող անձնաւորութիւններ խոստացած են որ մեր թաղը պիտի պաշտպանեն իրենց պաշտպոզներով եթէ մենք հանգրուս կենանք...» հակառակ այս համոզման թուրքերուն նոյն օրը երբ հարիւրի չափ զինուած քիւրտեր մեծ պողոտայէն անցնելու փորձ կ'ընեն մեր դրացիներէն մին ուժանակը ձեռքը կը պատրաստուի քիւրտ ամբողջ շանթահարել. իսկոյն թաղին ծերերէն մին կը բռնէ երկտասարդին բազուկէն ու կը խնդրէ որ հանգրուս կենայ: Անշուշտ հին խմոր ծերունին չէր գիտեր թէ՛ քիչ վերջը այդ արիւնկալ խուժանը զինքը պիտի յօշոտէր սովալուով գայլերու նման:

Իրիկնաժամուն մեծ զոհարեալութեան լուրը տարածուած էր արդէն քաղաքին մէկ ծայրէն միւսը: Թուրք պէկը ահագնազոյ ձայնով մ'ըսած էր իր պաշտպոզներուն «հա՛ ձեզ տեսնեմ՝ զարկէ՛ք, սպաննեցէ՛ք անխայ այդ կեանքները: Թալլեցէ՛ք, տուն տեղ մոխիր դարձուցէ՛ք... ու գազանաբարոս խուժանը մղած էր հայերուն վրայ:

Բայց քիւրտը մեր կարծածին չափ սրտոտ չէ. 5-10 ճարպիկ ու քաջակորով հայ կը բաւեն մէկ երկու հարիւր քիւրտ փախցնելու ու սարսափի մատնելու համար: Անոնք չափազանց կը վախնան զինուած կեանքէն:

Երբ այս կատաղած ամբողջ մեր թաղին կը մտնող, քան երեսունի չափ մարդիկ առաջ կը զրկէ. ներքին կացութեան մասին տեղեկութիւն մ'առնելու համար, ու երբ ասոնք ունէ արգելքի չեն հանդիպիր, յետամնաց ամբողջ կը շարժի: Թաղին էն ծայրը Տ. Յուսէի քահանայի տունը կը գտնուէր. որուն գուռը բաց գտնելով ներս կը մանեն քիւրտերը. իրենց ոտնաձայնէն կատուն սարսափած կը վազէ աստ անդ ու սեղանի մը վրայէն վար կը զլորէ թաս մը: քիւրտերը թասին ձայնէն լեղապատառ դուրս կը փախչին պոռալով թէ կեանք կայ, կեանք...:

Մի քանի վայրկեան վերջ երբ կը տեսնեն թէ մարդ մուրդ չերեւիր, իսկ բողբոջներ կը մտնեն, կը թալլեն ու հրդեհ կուտան տունը, թերեւս հայ քաջերը դարձեալ ծեղրու յորդորանքին

գի թերակերթ եւ նամանաւանդ մոլի ու մոլար կուսակցականներն են որ դիտեն աւելի խաթարել ու գրգռել հանդարտ միտքերը՝ զիջանելով նոյն իսկ ամենանուստ հնարքներու ու յերիւրանքներու առջև: Ազայական՝ որովհետեւ սովորաբար իբր թէ Ազգ. բոլոր անլոյծ խնդիրներու կարգադրման կոչուող այդ հեռուորները երբէք չեն ուզեր որ իրենց ըրած ու թողածին, խնդիր չէ թէ որքան ալ կործանարար, ո՛ր է սկանարկութիւն ըլլայ կամ քոյալերծուի:

Ժողովուրդներու զարգացման ու յառաջդիմութեան էական ու միակ ազդակն ու սատարը անաչառ եւ անկողմնակալ քննադատութիւնն է, լոկ քննադատութիւնն է կը կրկնեմ որ կը թելադրէ, կը հրամայէ եւ կառաջնորդէ աւելի անհատին, մարմինի մը եւ նոյնիսկ ազգերու դէպի շանք, դէպի բարոյական ազնուութիւն: Շատ քիչեր կը գտնուին որ տեսնալով մեր՝ Ուսմանահայոցս աննախնայի կարեկիր փեճակը ու չ'արգահատին չի դանին: Զգացում ու խիղճ ունեցող հասարակ մահկանացուի մը սիրտն անգամ շատ շուտ պիտի արիւնի խեղ մեղի եւ մեր խորթ ու յուր բարքերուն:

Երբ օրինակի համար ընկերութեան մը վարչութեան մէկ քանի անդամները որ իրենց ձեռքով ու մտքով հեղինակած կամ մշակած օրէնքին անսաստելով այդ միևնոյն ընկերութեան քայքայման պատճառ կը դառնան, երբ տեղական ընկերութեան մը բարոյական անանկ վարկըն ու նիւթական դատարկ պարկը պարարտացնելու համար հարիւրաւոր մղոն հեռուները Դէռդիւնէսի լապտերով մարդ փնտրելու կեննենք, երբ հանրածանօթ հայ աղիւծ մը իր իր խէնէջ հրէշութեամբ ուրիշ պատուաւոր ընտանիքի մը ամուսնոյն տիրանալով՝ անդին խեղճը մուրացկանութեան մատնելէ վերջ, ոչ տեղական Ազգ. իշխանութիւնը՝ եւ ո՛չ ալ տեղին քահանան աւելի դատաստանական ժողովով մը օրինաւորը անօրինելու կամք կամ գիտակցութիւնը չեն ունենար, երբ կարգ մը անուանական վաճառականներ, ... անտէր անտերական որբակներ տարիներով աշխատցնելով՝ անոնց արդար վաստակն ու իրաւունքն կորզելէ ու յափշտակելէ ոչ կամչնան եւ ոչ ալ կը խղճահարուին ի՞նչ կըսէք, ա՛լ չի քննադատենք...:

ԿԱՐԱՊԵՏ 4. ՓԻԼԻՊՊՈՍԵԱՆ

1914 Ապրիլ 18 Իժնսթանցայ

ՅՕՐՕ ԷԿԼՕՆ

ՇԱՐԱ ՊԵՆ ԷԼ ՆԷՀՏԵՆ

Փալաքիի վաճառատան գիմաց

Քարթ Բոստալ Լուսանկարներուն տուղինան 10 զրուչէն:

Ե Ա Պ Է Լ Է Ե

Ա Շ Խ Ա Տ Ա Ն Ո Ց

ԱՐՈՒԵՍՏԱԴԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ԸՆԹԱՑԻԿ ՓՈՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ

Ն ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ

Օրերայի Հրատարակիչ Վրայ, Քրիստալ Պատիւ դիւանց :

Փորագրութեան արուեստի բոլոր ճիւղերը մասնագիտօրէն կը կիրարկուին մեր աշխատանոցին մէջ կատարելու ճշգրտագոյնութեամբ : Առեւտրական գրասենեակներու յատուկ պլանային միջոցներով ինչպէս՝ *Swaption*, *պիւմոթոթոն* պղինձէ եւ քառուղուէ քիմիկատի քորդ քիմիկատի եւ այլ որոնք մեր տրամագրութեան տակ կը գտնուին դիւրամատչելի գներով :

Impression en Relief

Արշալոյսի մօտ էր՝ երբ խուճար մը բարբարոսներ յարձակեցան մեր վրայ ու մեզ քշեցին տարին չեմ գիտեր ուր ինչ տեսնեմ, չորս դիւ աւերակ էր աւերակ... առեւտրու տեղ կանգնած էին այրած հողակոյտեր ու փրփրկած պատեր, ուրկէ դեռ մուխն ու ծուխը կը բարձրանային տկարօրէն : Հրդեհը մէկ գիշերուան մէջ ամէն տուն մօտիկ գարձուցած էր ձիւղ ճամբուն մէջտեղը ինչ կամ էր անգուրուխ դիակ մը, քիչ մը անդին ուրիշ մը եւ այսպէս շարունակաբար կարծես մահաձու մասնագող մը անցած ըլլար այդ տեղերէն... յիշ ան դին տեսարանը աւելի սրտաճմլկէ էր, երեկուան հոտած վախկոտներն, որոնք ան ու զողով կ'անցնէին մեր թաղէն այսօր մէկ մէկ կորիւններ դարձած կիսամեռ դիակներու վրայ կը փորձէին իրենց ձեռքերուն ու ծն ու դանակներու աղէկութիւնը : Տեսայ, ողջ աչքերովս տեսայ այդ չար անիծեալները, ախ, սատանի լաճեր... ու ակոսներս կափկափեցին, կուգէի անոնց հողիները իրենց կոկորդէն գուրս քաշել : Բայց ինչ օգուտ, «օրը զօրաւորինն էր» :

Արաքելի Բ. Ա. Ս. (մնացեալը յաջորդով)

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն ՍՐԱՀԸ Այս հաստատութիւնը՝ որ ազգային բոլոր հաստատութիւններուն ալ — ձեռնհաս վարիչներու պակասութեան — վիճակուած քաջքուքներու առարկայ եղաւ պահ մը, կը լսենք թէ՛ իր նօրմայ վիճակը՝ գըտած է :

Մեծ. Տեար Պետրոս Յովսէփեան — իրեն բազմիցս եղած առաջարկներուն չ'անսալով — տեղական օրաթերթ մը հիմնելու աջակցելէ խոյս տալէ յետոյ, «Ազգային Սրահին» հիմնադրութիւնովը, խոշոր սխալի մը մէջ արշաւասոյր վազք մը ըրած ըլլալը հասկցաւ, յանիրաւի և անտեղի քննադատութիւններու ենթարկուելով :

Մեր ազգային հանրային գործերու մէջ մտնելու համար, մահը աչք առած ըլլալու է մարդ : Եւ Տիար Պ. Յովսէփեան, Աստուած միարասցէ, այդպիսի պատրաստութիւն մը տեսած չէր, ու՛ փառք աստուծոյ, օձիքը ազատեց 2-300 ոսկոյ աննշան տուգանք մը միայն վճարելով՝ իբր փրկագին :

Հաւաստի աղբիւրներէ կը տեղեկանանք թէ՛ Տիար Պ. Յովսէփեան «Ազգային Սրահին» ծախսած 250 ոսկիներու արդիւնք գոյքերը Հ. Բ. Ը. Միութեան նուիրած է նամակով մը, որուն մէջ կ'ըսէ եղբոր թէ՛ ց'որչափ «Ազգային Սրահը» այդ անոնով կը գործէ, գոյքերը իրեն տրամագրութեանը տակ կը մնան : Իսկ երբ անունը և նպատակը փոխուի, Հ. Բ. Ը. Միութիւնը իրաւունք պիտի ունենայ գոյքերուն տէր դառնալու :

Հ. Բ. Ը. Միութիւնը ընդունած է Տիար Յովսէփեանի առաջարկը, և Ազգային սրահի գոյքերը, իբր սեփականատէր ցուցակագրելէ յետոյ Վեր-Ատենապետ Վ. Եագուպ Արթին

փաշայի ստորագրութեամբ ծանուցած է եղած առաջարկին ընդունելութիւնը և կատարուած ցուցակագրութեան արդիւնքը :

Ուրեմն այս խնդիրն ալ փակուեցաւ, բայց Եգիպտոսի մէջ այսչափ յանգուցն ու մանաւանդ առատաստեան բարեգործներ գտնուելով հանդերձ, տակաւին Եգիպտոսէն օրաթերթ մը չ'կրցաւ ունենալ... օտարներուն առջեւ ինքզինքը անով ներկայացնելու համար Շատ սրահներ ունենալ կարելի է, բայց ատոնց միջոցաւ օրաթերթի մը դերը կատարել անկարելի է, ո՛րչափ ալ փայլուն ըլլան սրահներուն պատերը, լամբերը, լուսավառութիւնները, աթոռներն ու սեղանները և անոնց վրայ բազմոյ երկսեռ ներկաները... :

Եթէ կուզենք յառաջդիմութեան ապացոյցներ տալ, պէտք է անվերապահօրէն ընդունել թէ՛ Եգիպտոսէն մամուլը — իր զոհերն ալ ունենալով հանդերձ — տակաւին անոյ է, և այս՝ մեր բոլոր պատասխանութիւնները կը ջրէ :

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն ՍՐԱՀԸ

Կը լսենք թէ՛ Կոստ Պառ Ապպասի սեփականատէրերը, մեծ պատրաստութիւններ կը տեսնեն Մայիս 24 ի հանդիպակաց Կիրակի օրը տնտեսու Ազգային Սահմանագրութեան տարեգարձը :

Անգաղտնապահութիւն մը ըրած չ'պիտի ըլլանք, երբ ըսենք թէ՛ թերթիս տնօրէնին կողմէ հետզհետէ ազգային երգերու ձայնագրութիւնները կը հայթայթուին հոն նուագող Խուճիւն, որ արդէն զանազան երգերու իր ճոխ միջնորդները ունի և ամէն երեկոյ կը նուագէ հիանալիօրէն :

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն ՍՐԱՀԸ

«Արշալոյս»-ը Աղէքսանդրիոյ մէջ ձեռքէ կը ծախուի Տիար Կարապետ Մըսրէլեանին քով, որուն հասցէն է Պապը-Սիտրէ թիւ 22 :

ՇԱՐԹՈՒԱՆ ՆՕՐԵՐ

ԲՆՆԻՉՆԵՐԸ...

Կ. Պօսէն Բէօսթէնճէի ճամբով Էգր-Էթ իրսիէնի թղթակցը կը հեռագրէ Մայիս 9ը թուականաւ թէ՛ երկու ընդհանուր քննիչները, որոնց պաշտօնն է Հայաստանի բարենորոգումները : Պոլիս կը գտնուին Կիրակի օրէն ի վեր, և ներքին Գործոց նախարարին հետ կը բանակցին իրենց պաշտօնին վերաբերելու գործերու համար :

Այս բանակցութիւնները երեք շաբաթի չափ պիտի տևեն :

— Միւսնոյն թղթակցը կը ծանուցանէ թէ՛ թուրք կառավարութիւնը Գերման ձուլարանէ մը մազէրի քարթուշներու մեծ միջոցով գնած է բայց տակաւին վճարուած տեղի ունեցած չէ : Ասկէ կը հետեւի թէ

թուրք կառավարութիւնը մօտալուտ պատերազմի հաւանականութեան առջև կը գտնուի :

— Մայիս 6 թուականաւ կը ծանուցուի թէ՛ Օտար երկու ընդհանուր քննիչները Պ. Պ. Վօսթման և Տեղակալ Հօֆ, որ պաշտօն ունին Անտոյուի երկու շրջանակի բաժնուումը Եգիպտոսէն հասանդներուն հսկողութիւնը կատարելու, իրենց պաշտօնատեղին փոքր Ասիա պիտի մեկնին, խորհրդարանին կողմէ իրենց պաշտօնին սահմանները ճշտուելէն ու հաստատուելէն յետոյ :

Ինչպէս զիտենք Առաջին շրջանակը պիտի ըլլայ, Խարբերք, Տիւրքալէրի, Պիթիւս և Վան : Իսկ երկրորդ շրջանակը կը կազմէ Տրապիզոն, Սիզա և Էրզրում :

Ընդհանուր քննիչներուն կեդրոնատեղին պիտի ըլլայ առաջինին Խարբերթ, իսկ երկրորդը Երզնկա կամ Տրապիզոն :

Էյի Տիւրիկ, Էկէր Էօթէրսէ-Երիւսթալ :

Հոռոմէն 10 Ապրիլ թուականաւ կը հեռագրուի թէ՛ Գօթմանիոյ (Իտալիա) մէջ երկրաշարժ մը տեղի ունեցած է Մայիս 8 ին, յորում մինչև ցարդ 12ձ մեռեալ և 300 ի չափ վիրաւորեալներ գտնուած են : Իտալիոյ թագաւորը 100,000 Ֆրանկ տրամագրած է արկածեալ ընտանիքներուն բաշխուելու համար :

Պետութեանց ներկայացուցիչները՝ Իտալիոյ Արտքին գործոց նախարար Պ. Տի Սանճուլիանօին ցաւակցութիւններ յայտնած են ի դիմաց իրենց տէրութիւններուն :

— Խորհրդարանի նախագահ Պ. Սալանտրա յայտնաց է Խորհրդարանին թէ՛ արդէն արկածեալներուն օգնելու համար դրամ և անտուններուն համար ալ տաղաւարներ զրկուած են :

ՏԻՆՊԱԿԱՆ

ՕԳԱՆԱՒՈՐԳ Կիրակի օրը թուրք օգաշուները, Բէմալ և Սէլիմ պէյ, Հէլիօթիս ժամանեցին վերջապէս : Թուրքիոյ արժանապատուութիւնը գաշտպանելու համար իրենց կեանքին սպաննացող ամէն վտանգ արհամարելով որովհետև ասոնք օսմանցիութեան կողմէ ժիւլ Վէտրիններու համայնքի գէմ մրցող երրորդ կարաւանը կը կազմէին Պոլիսէն դէպի Եգիպտոս

սաւառնողներուն, որուն ճամբուն վրայ, ինչպէս զիտենք՝ երեք զոհեր ունեցան թուրք օգաշուները :

Եգիպտոսի աւագանիներէն շատերը որոշեալ ժամուն ներկայ էին, այերի հերոսները պատշաճօրէն ընդունելու համար ասոնց մէջ կը նշմարուէին Ն. Ն. Վ. Վ. Բրէնս Ազիզ, Բրէնս Մուհամմէտ Ալի Հասան, Բրէնս Իպրահիմ Հալիմ, Գահրէի կառավարիչ Ալի փաշա Զիւլֆիզար, Օսմանեան Գոմիսէրեալին փոխանորդ Հագգը պէյ, Գահրէի օստիկանութեան Դեր Հրամանատար Ռուսէլ պէյ, Միշել պէյ, Լուիֆուլաւ և այլն :

Անցեալ օր Բէմալ և Սէլիմ պէյերը Բրէնս Ազիզի ընկերակցութեամբ որուն հիւր պիտի ըլլան ց'որչափ Գահրէի մասն, այցելեցին Ն. Բարձրութեան Լորս Բիշէրի, որ շնորհաւորեց զիրենք, իրենց ձեռք բերած յաջողութիւններուն համար :

ՑՈՒՑԱԿ Դ.

Թաշաի (Կեսարիա) Աշրգեան վարժարանի կից նորահասակ երկսեռ Մանկապարտեղի նուիրատուութեանց :

Տիարք :

Պետրոս Կարապետեան 100, Բիզանդ Մարաթ 100 Պազըրճեան Եղբ. 97,50, Յ. և Կ. Ն. Նազարէթեան (Աղէքս.) 50, Սարգիս Մարգարեան (Պէնի մէազը) 50, Բարսեղ Պալլաքեան (Մանսուրա) 50, Արշակ Ֆէրմանեան 50, Եագուպեան Եղբարք 50, Կարապետ Պալեան, 40 Խաչիկ Պաղտասարեան 40, Մարտիրոս Արեան 40, Տիւրիս Թէքէեան (Պայուս) 30 :

Հետեւեալ Տիարք 20 ական Ղրջ. Ողջ. Մէթր. Հայկ Ազատեան, Մէթր. Յ. Ասատուրեան, Խաչար Փափազեան 20 քըճըճեան Էքմէճեան, ձիգմէճեան Եղբարք, Միհրան ձիգմեան, Ասոմ Արսլանեան, Յովհ. Պաթիարեան, Տօքթ. Վ. Եագուպեան, Յովակիմ Ապաճեան, Օնիկ Տիւրատուր, Պողոս Աճէմեան, Տիգրան Տէր Մարտիրոսեան, Նազարէթ Մըսրէլեան և Որդիք, Տօք. Ս. Ժամկոչեան, Հերեւեալ Տիարք 10 ական Ղրջ. Ողջ.

Նաչատուրեան Եղբարք. Երուանդ Աւագեան Լուսն Եագմեան, Բրուտեան Եղբարք, Համբարձում Չուպուրեան, Միհրան Այանեան, Ա. Տէր Անդրէասեան, Պողոսեան, Գասպալեան, Զօքարիա Պարսապեան :

Գումար 1097,5

Նախորդ գումար 2392,5

Համագումար 3490

Ջերմադի, կը խնդրենք բոլոր այն յարգելի պարոններէն որոնց խնդրագիր եւ նուիրատուութիւնները կը թող հաճին պատասխանել հետեւեալ հասցէին

V. Poladian
Wagh - el - Bérket Caire

T I R I N G

Թ Ի Ր Ի Ն Ք

ՊԱՎԱՔԻ ՓՈՂՈՑ ՆԱԽԻՆ ՓԱՍՔԱԼ

Վ Ա Ջ Ա Ս Ո Ա Տ Ա Ն Կ Ի Ց

ԵՂՁԵՂԿԻՆ ԹԱՐՄԱՐԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ՆՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՀԱՍԱԾ ԵՆ
ՓՈՒԹԱՑԻՔ ՕԳՏՈՒԼ

Կ. Պօլսոյ ամենամանօթ ԹԻՐԻՆԿ Տան Գահիրէի
Նորահաստատ Մասնաճիւղն է .

ԾՈՒՎԱՅԻՆ ԵՒ ԳԱՂԹԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Լ. ԵՆՈՎՔԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՍ (Եղիպտոս)

Շարձական կանոնաւոր երթեւեկ .

Միացեալ Նահանգներու , Բա.
Նատայի եւ Հարաւային Ամերիկա
յի համար .

Գաղթականներու համար չափա
ւոր գին .

Աչքի քննութիւնը ճշտաբար
կը կատարուի տեղւոյս մէջ .

Մանրա-նասն սեղեկութեանց
համար դիմել Գործակալութեան .

ՄՕՀԱՄԷՏ ԱԼԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Հեռագրական Հասցէ - ԼՆՆՕՔՕ

Փոստ արկղ ԹԻ. 837

Թուրքիոյ գաւառներու մէջ ?

Փոխ - գործակալներ կը փնտռուին

ՎԻՃԱԿԱՋԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՂՔՍԱՆՆԱՍ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԱՀԻՐԷԻ ՀԱՅՈՑ

288 2 Թիբրատ
Գահիրէ, 10 Մայիս 1914
Առաջին պարզեալ

Թիւ	2025	Ղբշ	Ողջ	4000		
"	15479	"	"	400		
"	11874	"	"	200		
"	7922	"	"	100		
"	13538	"	"	"		
"	4763	"	"	"		
"	4571	"	"	"		
"	7234	"	"	"		
"	9296	"	"	"		
Հետեւեալ 40 թիւերը կը շահին 7000 կան դրոշմ .						
207	313	430	1243	1616	1742	1884
2260	3701	3902	4860	4928	5208	
5416	5472	5654	5802	5865	6418	
6575	6942	7072	7189	7235	7324	
7345	8107	8546	9562	9717	10495	
10988	12504	12750	14499	14654		
14874	150 0	15240	15546			

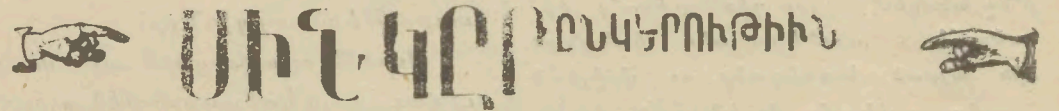
ՓՈՐԱԳՐԻՉ

Ա. ՍԻՆԷՄԵԱՆ

ԶԻՆԳՕԿՐԱՔ

Մոնիանկես Այլի Փողոցին վրայ
ՇԱՐՔ ԹՕՐԿՈՒՄԱՆ

THE 'SINGER' MANUFACTURING Co

Շարձ-էլ-Վիրապի Տալիզ Պրայնի սեփականութեանը մէջ .

Աշխարհի ամենէն լաւագոյն կարի մեքենաները ՍԻՆԵՐներն են եւ ասանցմէ
մինչեւ ցարդ 22,000,000 ծախուած է .

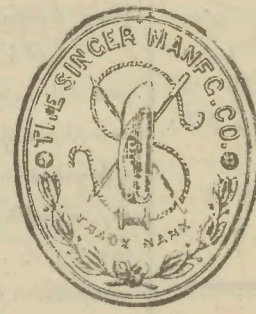
400 է աւելի վկայական եւ մեքայներով վարձատրուած, Երաշխատեալ մեքենաներ .

ԱՄԵՆԷՆ ՄԵՐ ՎԱՐՉ ԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՅԱՆԱԿ

Փարիզի 1900 ի Տիեզերական արուեստանախիսի մէջ ստացած է .
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԹՈՒՐԿԻՈՅ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԱՆԳՂԻՈՅ ԿԱՅՄԵՐԱԿԱՆ
ԱՅՄԵՐԱԿԱՆ ԱՐՔՈՒՆԻՐԻՆ ԵՒ ԹԱԳԱՒՈՐԱԿԱՆ ԱՐՔՈՒՆԵԱՑ
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ Ն. Բ. ԱՅԻՎԱԿԱՆ ՏԱՆ

Կեղծերէն զգուշանալ ,
ուշագրութիւն գարձնել
իւրաքանչիւր 'եքենայի
վրայ ՍԻՆԵՐի ներկայ
յաակաւնչիմ

Չրի գասեր և նորոգու
թիւններ , յաճախորդաց
տուններուն մէջ .

Վճարմանց դիւրութիւն

Փոխանակութիւն հիւներու
նորոգութիւն ամեն կարգի
Մեքենայից

Դիւն ՉԱՓ
ԱՇԽԱՐՀԻ ԲՈՒՄՔԱՐԱՅԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ՄԱՍՆԱԶԻՒՂԵՐ ՈՒՆԻ

ՃՈՇՈՐԱՆ ՎԻՍՊՈՒՐԱԿԱՆ
ՊԱՋՈՐ ՄԵՐՈՒՐ ԹԻՒ 19
ՈՒՆԵՏԻՍ ՊՕՂԱՃԵԱՆ

Մեր ճաշարանին մէջ կը պատ
րաստուին եւրոպական եւ Արեւել
եան ընտիր կերակուանք . պան
դաւլա երիտասարդները եթէ ան
գամ մը այցելեն մեծապէս գոհ
պիտի մնան մատչելի գիներով և
սպասակութիւնով .

Գ Ո Ր Ն Յ Վ Կ Ա Լ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

« Որչափ յայտի ամբողջ Ռումա
նիոյ գործակալութիւնը ստանձնած
է Տիար Կ. Փիլիպոսեան , որուն
պէտք է գիմել թիւթի վերաբեր
եալ ամեն գործերու համար .
Մեր գործակալին հասցէն է .

Mr G. B. Pilibossian
F. Américan
83 St. Mangalia
(Roumanie) Constantza

Նոյնպէս Արարկիբի գործակալն
է Տիար Միտաք Ա. Սարեան , ո
րուն պէտք է գիմել թիւթի վե
րաբերեալ բոլոր գործերու համար .

ՄԱՐՏԻՐՈՍ ԹԱԴԵՈՍԵԱՆ

ԴԵՐՁԱԿ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ
Փոխադրուած է Շարձ Ապոն Էլ Ալիզ
Ապոնի Գարապոյի մօտ .

Այս քաղաքը ճաշակատար գոյարիւմ մ
տնային համար գոյարիւմ տեղեր զի
մօտ ա զգոյն մեքենաներ , թագ ան
յոյ մը մեք գաճատասանը այցելեն .
պատրաստ եմ իրենց ճեա պոյմանաւոր
տի քո' եթէ իրենց յանձնարարութիւն
ըր գոյարիւմ չէ չ'գանեն կանխավճարը
ամբողջ ին կա պիտի ստանան .

Այս պոյմանը ճաշակատար հագ
ուելու փոխարկներուն համար , նը
գատատար ասիք մը պիտի բլլայ .
Ապոնի սպորտները , նկատու
գովելան շին տանտիր . եւ անոնք որ
իւրի կը գիմեն , զիւրա կրնան բարը
նէլ սպորտիկն տարբերութիւններ .
Եւ գործի մարտութեան եւ թէ գի
մերու մասին .

Ի 50 ՄԱՐՏԻՐՈՍ ԹԱԴԵՈՍԵԱՆ

ԵՂՆՈՒՑՈՒՄ

Սիւլեյմանիոյ և Գաւառներու
համար գործակալներու պէտքը
կայ փափաքողները կրնան գիմել
« Արշալոյս յի խմբագրութեան հաս
էին .

Արսովսկի ԵՂՆԷ ԹՈՐՈՍԵԱՆ

Սեփական Տպարան ԱՐՇԱԼՈՅՍ Լրագրոյ

GRAND BAR ABBAS

ՇԱՐՍ ՊԱՊ ԷԼ ՊԱՋՐԻ ՆԱԽԻՆ ՖԼԱՇԻՆ ՏԵՂ
ՍԵՓԱԿԱՆԱՏԷՐԻՔ Ս . ԲԱԼԱՄՈՒՏԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐՔ

Անցեալ Մայիս 1 ին սեղի ունեցաւ բացուելու Կոստ Պառ Ապրասի . որ կոչուած է ըլլալ ընթացեալին հետաքալար մը , ճոխ եւ ամենամաքուր
սպասաներով կահաւորուած .

ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԽՆԱՄԵԱԼ , ԱՐԱԿ ԵՒ ԿԱՆՈՒԱՒՈՐ .

Կը հրաւիրուին հայ ընտանիքները , յետ այսու իրենց ժամագրաւարը ընտրել Կոստ Պառ Ապրասը . վստահ ըլլալով թէ՛ գոհ պիտի մնան իրենց ընծայե
լի նախապատուութիւնն .

Կոստ Պառ Ապրասը մասնաւոր խնամքով ընտրած է իր բոլոր ըմպելիները՝ և գարեջուրներուն ամէն լաւագոյն տեսակներուն հետ , առաջնութիւն
պիտի տրուի « ԼՕՎԷՆ ՊՐԱՈՒՆ » տեսակին՝ որ ճաշակաւորներուն քով մեծ ընդունելութիւն գտած և համբաւեալ է .

Օ՛ն ուրեմն . Փութացէ՛ք Դէպի Կոստ Պառ Ապրաս .

Ս . ԲԱԼԱՄՈՒՏԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐՔ